

Protokoll fra møte i styret for Sør-Østerdal interkommunalt politisk råd (SØIPR)

Sted: Beredskapsrommet, Elverum rådhus + Teams

Tid: **Fredag 10. oktober kl. 09.00 – 12:00**

Deltakere:

Elverum
Ordfører Lillian Skjærvik
Kommunedirektør Kristian Trengereid
Engerdal
Ordfører Tor Erik Skramstad via Teams
Kommunedirektør Geir Sverdrup via Teams
Stor-Elvdal
Ordfører Linda Otnes Henriksen
Våler
Ordfører Harry Vinje via Teams
Kommunedirektør Anniken Baksjøberget via Teams
Trysil
Ordfører Turid Backe-Viken via Teams
Kommunedirektør Jan Sævig via Teams
Åmot
Varaordfører Gunvor Stormoen
Kommunedirektør Stein Halvorsen
Innlandet fylkeskommune
Mona Stormoen, Fylkestinget
Erlend Myking
Inviterte
Arne Kjell Dyrstad – styreleder SØNH
Tone Lien – daglig leder SØNH
SØIPR
Daglig leder Leif Harald Walle

SAKSBEHANDLING

SAK 42/24 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjent

SAK 43/24 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE I STYRET I SØIPR 230824

Vedtak:

Protokoll fra møte i styret i SØIPR 23. august 2024 godkjent.

SAK 44/24 RAPPORT FRA FORSTUDIE TRAINEE SØR-ØSTERDAL

Vedtak:

SØIPR tar sluttrapporten fra Sør-Østerdal Næringshage til orientering

Behandling:

Forstudien er basert på kompetansebehovet og rekrutteringsutfordringene i Sør-Østerdal. Næringsliv og offentlig sektor i regionen melder om utfordringer med å sikre seg kompetansearbeidskraft. Dette bekreftes i NHO kompetansebarometer fra 2021.

De som kommenterte saken da den ble behandlet hadde felles oppfatning om at det er vel anvendt å støtte en forstudie. I det enstemmige vedtaket fra sak 52/23 kan vi lese;

1. Styret for SØIPR vedtar å økonomisk støtte gjennomføringen av en forstudie for å avklare interessen for en traineeordning i Sør-Østerdalsregionen.
2. Forstudien skal avklare hvilke modeller for ordningen som kan tilpasses regionens næringsliv, kommuner og andre offentlig aktører.
3. Forstudien støttes med kr 245.000 som belastes konto for regionale utviklingsmidler/partnerskapsmidler.
4. Forstudien gjennomføres i perioden: 01.12.23 – 31.06.24.
5. Sør-Østerdal Næringshage som ansvarlig søker rapporterer på bruken av midlene jfr. retningslinjer for bruk av partnerskapsmidler i SØIPR.

Nå foreligger sluttrapporten jf. vedlegg fra denne forstudien, utarbeidet av Sør-Østerdal Næringshage vår og sommer 2024. Det er Sør-Østerdal Næringshage som er initiativtaker og eier av forstudien. Materialet og funnene i forstudien kan benyttes etter avtale med Sør-Østerdal Næringshage. Forstudien er finansiert av regionrådet i Sør-Østerdal (SØIPR).

SAK 45/24 EVALUERING AV ARENDALSUKEN 2024 OG FORUTSETNINGER FOR DELTAKELSE I 2025

Vedtak:

1. Regionens deltakelse på Arendalsuka 2025 planlegges i tråd med anbefalingene i denne saksutredningen, med en økonomisk ramme på inntil 100.000 kroner. Rammen innarbeides i forbindelse med budsjettet for SØIPR 2025.
2. Det nedsettes en arbeidsgruppe 15. april 2025 bestående av to ordførere og to kommunedirektører som får ansvar for å koordinere regionens deltakelse, herunder valg av temaer, logistikk og markedsføring.
3. Daglig leder gis fullmakt til å inngå leieavtale om husleie for Arendalsuka 2025.
4. Hver kommune tillates å sende maksimalt tre deltakere i regionrådets regi, og dekker selv kostnader knyttet til reise og kost for sine deltakere. Ved høyere deltakelse fra kommunene, dekker den respektive kommune kostnader for deltakelse selv.

Behandling:

Viser til sak 40/24 og tilbakemeldinger i styremøte 23.8.24 i SØIPR. Basert på denne legger vi her frem en sak i forbindelse med neste år og SØIPR eventuelle deltakelse.

Arendalsuka 2024 har ganske nylig funnet sted, og det var nødvendig å evaluere regionens deltakelse for å forbedre eventuelle framtidige deltakelser i møte til styre i august. Arendalsuka er en viktig arena for politisk debatt, nettverksbygging, og kunnskapsutveksling. Selv om årets deltakelse fra regionen har vært verdifull, er det identifisert flere områder med potensial for forbedring. Denne saksutredningen oppsummerer erfaringene fra årets arrangement og kommer med anbefalinger for fremtidige deltakelser.

Erfaringer fra Arendalsuka 2024

- Lav regional deltakelse og mangel på koordinering. Det ble observert at regionen hadde en relativt lav deltakelse sammenlignet med andre regioner. 2/6 av kommunene valgte ikke å delta i år.
- Manglende koordinering mellom deltakerne gjorde at det oppsto fragmenterte initiativer uten felles retning.
- Behov for flere møteplasser. Deltakerne etterlyste flere møteplasser under arrangementet, noe som kunne ha bidratt til bedre samhandling og koordinering mellom regionens aktører.
- Måltrettet program og temaer. Det ble foreslått i møte 23.8.25 at regionen velger ut spesifikke, målrettede temaer for deltakelsen, for å sikre at deltakelsen er relevant og bidrar til å nå regionens mål.
- Tid til nettverksbygging. Det ble også påpekt at deltakerne bør sette av tid til å prate med andre deltakere etter sesjonene, i stedet for å haste videre til neste arrangement. Dette ville kunne forbedre nettverksbyggingen og mulighetene for å synliggjøre vår region.
- Løfte temaer til nasjonalt nivå. Regionens temaer bør løftes til et nasjonalt nivå, og det bør gis tilbakemelding til arrangørene av Arendalsuka for å sikre at regionale temaer blir inkludert i den nasjonale debatten. Her at ordførere en spesiell viktig rolle.
- Kapasitetsproblemer. Flere av arrangementene hadde små lokaler, noe som førte til at mange deltakere ikke fikk plass. Dette reduserte muligheten til å delta i viktige diskusjoner og debatter.
- Sosiale arrangementer. Det foreslås at regionen arrangerer en felles middag i løpet av uken eller andre sosiale arrangementer for å styrke samholdet og samarbeidet mellom deltakerne.

- Kompetansepåfyll. Til tross for utfordringene, ble deltakelsen sett på som verdifullt for kompetansepåfyll. Mange gode foredrag ble arrangert, selv om kapasiteten var et gjennomgående problem.
- Paneldebatter fremfor egne arrangementer. Det ble anbefalt at regionen deltar i flere paneldebatter i stedet for å arrangere egne arrangementer, da dette kan gi større synlighet og innflytelse. Ordførere bør melde seg i paneldebattene for å synliggjøre kommune og region med hovedvekt på regionens strategi.
- Økt deltakelse og samhold. Flere fra regionen bør delta på Arendalsuka, og det bør oppfordres til at deltakerne holder sammen under oppholdet for å styrke regionens samhold, profil og gjennomslagskraft.
- Bo sammen for bedre koordinering. Erfaringene viste at uken kan oppleves som kaotisk, og det ble foreslått at deltakerne fra regionen prøver å bo sammen i størst mulig grad for å bedre kunne koordinere innsatsen.
- Tidligere planlegging. Det ble understreket viktigheten av å starte planleggingen for neste års Arendalsuke allerede nå, inkludert leie av lokaler og boliger.
- Markedsføring av regionen. Regionen bør markedsføres aktivt under Arendalsuka, og det ble foreslått at det holder å være til stede fra mandag kveld til og med torsdag for å dekke de viktigste arrangementene.
- Videre arbeid. Det anbefales å skrive en sak i løpet av høsten for å planlegge leie og deltakelse for Arendalsuka 2025. Denne leser dere nå.

Anbefalinger 2025

- Øke koordineringen mellom regionale aktører for å sikre en mer samlet og målrettet deltakelse på Arendalsuka.
- Planlegge flere møteplasser og sosiale arrangementer for regionens deltakere for å styrke samholdet og nettverksbyggingen.
- Velge ut spesifikke temaer og paneldebatter som er relevante for regionen og som kan løftes til et nasjonalt nivå.
- Starte tidlig planlegging av neste års deltakelse, inkludert logistikk som leie av boliger og lokaler.
- Gi tilbakemelding til arrangørene om kapasitetsutfordringer og foreslå større lokaler eller flere arrangementer innenfor relevante temaer.
- Markedsføre regionen bedre under Arendalsuka, og sikre at regionens aktører har en tydelig og samlet profil.
- Økonomisk ramme for deltakelsen settes til inntil 100.000 kroner som skal dekke leie av egnet bosted for regionens deltakelse og eventuell en felles middag i løpet av uken.
- Maksimalt tre deltakere fra hver kommune tillates for å sikre en representativ, men overkommelig deltakelse.
- Fullmakt til daglig leder for å inngå leieavtale om husleie for Arendalsuka 2025 for å sikre best mulig pris om hensiktsmessige bo- og møtelokaler for regionens deltakere.
- Kommunene dekker selv kostnader knyttet til reise og kost for sine deltakere, noe som gir et tydelig ansvar og bidrar til å holde de felles utgiftene innenfor den økonomiske rammen.

Konklusjon

Deltakelsen på Arendalsuka 2024 har gitt verdifulle erfaringer og innsikter som bør benyttes for å styrke regionens deltakelse i fremtidige arrangementer. Ved å følge anbefalingene i stort som er skissert i denne enkle saksutredningen, kan regionen oppnå bedre synlighet og større innflytelse på nasjonalt nivå. Saken legges med dette frem til vurdering og en økonomisk ramme for 2025. Ved et positivt vedtak innarbeides rammen i budsjett 2025.

SAK 46/24 INNLANDET FYLKESKOMMUNE OG MEDLEMSKAP I IPR

Vedtak:

1. Innlandet fylkeskommune og Sør-Østerdal Interkommunalt politisk råd innleder prosessen med mål om fylkeskommunalt medlemskap fra 1. januar 2025
2. Det utarbeides en revidert samarbeidsavtale som skal vedtas i SØIPR representantskap, kommunestyrene og fylkestinget innen desember 2024

Behandling:

Styret i SØIPR fattet følgende enstemmig vedtak i sak 24/24 23.5.24.

Innlandet fylkeskommune og Sør-Østerdal Interkommunalt politisk råd innleder prosessen med mål om fylkeskommunalt medlemskap fra 1. januar 2025.

Det utarbeides en revidert samarbeidsavtale som skal vedtas i kommunestyrene og fylkestinget innen desember 2024

Dette saksframlegget legges frem i de interkommunale politiske rådene som grunnlag for å ta opp spørsmålet om fylkeskommunalt medlemskap, samt utarbeidelse av en ny samarbeidsavtale for det Interkommunale politiske rådet. Ny samarbeidsavtale med Innlandet fylkeskommune som medlem, må vedtas i samtlige kommunestyre og i fylkestinget i løpet av 2. halvår 2024.

Fylkestinget i Innlandet behandlet sak om fylkeskommunalt medlemskap i de interkommunale politiske rådene (sak 78/2023) i sitt møte den 24. oktober 2023 og vedtok følgende: «Innlandet fylkeskommune går inn i en prosess med kommunene i Innlandet om mulig fylkeskommunalt medlemskap i de interkommunale politiske rådene».

Flere av de interkommunale politiske rådene i Innlandet skal revidere den nåværende samarbeidsavtalen. Dersom rådene og fylkeskommunen kommer til enighet med tanke på medlemskap, vil det være hensiktsmessig å innpasse dette slik at avtalen ikke må vedtas i kommunestyrene i to omganger.

Saken legges frem her med et forslag til justert samarbeidsavtale, hvor styret kan gjøre lokale tilpasninger basert på erfaringer og formål.

Da det i løpet av 2024 har vært en drøftingssak i SØIPR i forbindelse med navnet på rådet, kan dette være en anledning til å vurdere navnebytte, dersom rådet opplever dette som hensiktsmessig.

Ved positivt vedtak, skal saken behandles av SØIPR representantskap i oktober og i hver av kommunestyrene innen november 2024. Vedtak i den respektive kommune sendes Innlandet fylkeskommune innen utgangen av november 2024 som dermed skal vedta saken i fylkestinget. Dersom samarbeidsavtalen tilsluttes, vil den tre i kraft 1.1.2025.

SAK 47/24 FORSLAG TIL HØRINGSSVAR HANDLINGSPROGRAM FOR FYLKESVEGER – INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Vedtak:

Redigert utkast til høringssvar på Handlingsprogram for fylkesveger oversendes Innlandet fylkeskommune innen tidsfristen 15.oktober 2024.

Behandling:

Innlandet Fylkeskommune har ute en høring som tar for seg handlingsprogram for fylkesveger i Innlandet fylke. Når dette ble kjent har kommunene gjennomført en selvstendig kartlegging og vurdering av hensiktsmessige tiltak – og kommet med overordnede betraktninger over tema som bør løftes frem i høringssvaret.

Herunder de nye kravene som følger av Finlands og Sveriges NATO-medlemskap, og de utfordringene som klimaendringene fører med seg, har vi i høringen kommet med noen klare anbefalinger til Innlandet fylkeskommune over forhold SØIPR mener bør vektlegges når nytt handlingsprogram skal vedtas:

1. Økte investeringer i fylkeskommunale beredskapsveier for å sikre framkommelighet under naturhendelser og ved transport av tungt materiell.
2. Økt samarbeid og omprioriteringer i NTP der LTP vektlegges mer, for å sikre at Forsvarets behov for mobilitet prioriteres i utviklingen av fylkesveinettet.
3. Prioritering av klimatilpasning i fylkeskommunale veiprosjekter for å redusere sårbarheten ved ekstremvær og sikre at veiene forblir åpne under kritiske hendelser.
4. Oppgradering av bruer for å tåle moderne krav til både sivil og militær tungtransport, særlig på strategisk viktige strekninger.
5. Fremskynde Sør-Østerdalsregionens omforente prioriteringer tidlig i perioden basert på denne høringen
6. Fylkeskommunen må i større grad i denne perioden jobbe målrettet med sentral myndighetskontakt ift. infrastruktur i denne regionen som sorterer inn under NTP.

Disse tiltakene vil bidra til å styrke Innlandets og Norges beredskapsevne, både nasjonalt og i samarbeid med våre NATO-allierte, samtidig som vi forbedrer trafikksikkerhet, mobilitet og miljø i hele landet.

Vi ber Innlandet Fylkeskommune om at våre prioriterte innspill og overordnede betraktninger blir tatt med i det videre arbeidet med å sikre en robust og framtidsrettet fylkesveiinfrastruktur.

I møte 10.oktober 2024 gjorde styret i SØIPR en regional prioritering og justerte høringsutkastet før det blir oversendt Innlandet Fylkeskommune innen frist 15.10.24.

SAK 48/24 BESTILLE ET FAKTAGRUNNLAG «TRYSILBANEN»

Vedtak:

- Det igangsettes en anbudsprosess for å hyre en eller flere konsulenter eller ressurspersoner som skal gjennomføre en analyse av potensialet for en ny jernbanestrekning mellom Sverige og Norge via Trysil til Elverum.
- Analysen skal inkludere økonomiske, miljømessige, samfunnsmessige og forsvarsrelaterte aspekter som beskrevet under.
- Arbeidsgruppen og kontaktpersoner for saken og bestillingen er ordførerne i Trysil, Åmot og Elverum.
- Kostnadsrammen for analysen settes til 500.000, og midlene dekkes av regionale utviklingsmidler / SØIPR frie fondsmidler.

Behandling

Det har kommet et initiativ fra svensk side og flere av kommunene i regionen har fått informasjon om hva svenskene planlegger jf. vedleggene.

Med bakgrunn i dette, foreslår vi å bestille en analyse fra en eksterne konsulenter som er spesialisert på samferdsel og jernbaneutvikling. Formålet med analysen er å evaluere de økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige konsekvensene av en ny jernbanestrekning, samt å vurdere dens strategiske betydning i lys av Norges forsvars- og beredskapsbehov. Analysen skal ta utgangspunkt i dette saksfremlegget og elementer fra dette som er vurdert som hensiktsmessige og nødvendige for videre fremdrift. Det må også ses i klar sammenheng med arbeidet som pågår på svensk side av grensen og EU finansiering av denne type prosjekt. Det har over tid vært et økende behov for å vurdere potensialet for en ny jernbanestrekning som forbinder Sverige og Norge via Trysil til Elverum. Spesielt er dette aktuelt nå, da svenskene jobber sammen med EU om formålet. Denne strekningen vil kunne bidra til å styrke de økonomiske, samfunnsmessige og miljømessige forbindelsene mellom Norge og Sverige, samt fremme sikkerhet, beredskap og transport av gods i tråd med nasjonale og internasjonale mål. For å sikre et godt beslutningsgrunnlag er det nødvendig å igangsette et analysearbeid for å fremskaffe et faktagrunnlag for videre arbeid. Svenskene arbeid kan brukes som grunnlagsmateriale i arbeidet både for å få økt forståelse for prosjektet og får vite hvilken metodikk som er brukt.

Bestillingens formål:

Økonomisk analyse:

Konsulentene skal vurdere kostnader og gevinster knyttet til bygging og drift av en ny jernbanestrekning, inkludert potensial for økt handel, turisme og regional utvikling. I tillegg skal analysen se på hvordan jernbanen kan bidra til jobbskaping og økonomisk vekst i regionen. Herunder hvordan EU kan være aktuell for medfinansiering – og også peke andre aktuelle og reelle måter å få realisert prosjekt finansielt.

Miljøanalyse:

Konsulentene skal analysere hvordan en ny jernbanestrekning vil kunne bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom å flytte transport fra vei til bane. Dette skal inkludere en vurdering av hvorvidt en elektrifisering av strekningen vil gi ytterligere miljøgevinster. I tillegg må den avklare hvordan nye miljøkrav fra EU vil påvirke og aktualisere et prosjekt som dette.

Samfunnsanalyse:

Analysen skal vurdere hvordan en ny jernbanestrekning kan styrke distriktene, fremme økt bosetting og tilgjengelighet, samt gi økte muligheter for mobilitet og sosial integrasjon. Konsulentene skal også se på hvordan jernbanen kan avlaste veinettet og bidra til økt trafiksikkerhet.

Forsvars- og beredskapsanalyse:

Konsulentene skal vurdere hvilken rolle jernbanestrekningen kan spille i Norges forsvarsstrategi og beredskap, inkludert transport av militært personell og materiell,

samt sikre forsyningslinjer ved kritesituasjoner. Det skal også vurderes hvordan jernbanen kan bidra til NATO-samarbeidet.

Intermodal transport og internasjonal tilknytning:

Analysen skal vurdere hvordan strekningen kan integreres med andre transportformer som vei, sjø og luft, og hvordan den kan styrke Norges tilknytning til det europeiske jernbanenettverket, herunder strategisk nytteverdi for Forsvaret og i beredskapssammenheng.

Turisme, næringsliv og miljøaspekt:

Fremtidens turisme vil komme til å reise kollektivt. Hva vil det bety for næringene utover turisme og miljø. EU har vedtatt nye miljøkrav som må verifiseres og det må belyses hva dette betyr for næringsliv og turisme i fremtiden.

Kostnadsramme og finansiering:

Kostnadsrammen for analysearbeidet anslås til 500.000. Dette dekkes innenfor SØIPR regionale utviklingsmidler. Konsulentene vil bli valgt gjennom en åpen anbudskonkurranse i tråd med gjeldende regelverk og terskelverdier for offentlige anskaffelser.

Tentativ tidsplan:

- Anbudsprosess: oktober
- Oppstart av analyse: november
- Sluttrapport + PowerPoint: desember/ januar 2025.

SAK 49/24 EVENTUELT

- Aktuelt fra Innlandet Fylkeskommune (fast punkt). Mona Stormoen orientere om aktuelle saker som Innlandet Fylkeskommune jobber med – se vedlagt presentasjon.
- Tentativt program: Representantskapets møte i Engerdal / Fjellheim leirskole 31. okt. 2024
 - Engerdal kommune tar regi kl. 09:00-11:30
 - Lunsj kl. 11:30-12:00
 - Norges Idrettsforbund – hvordan styrke frivilligheten sammen 12:00 – 12:45
 - Pause
 - Statsforvalter og Husbanken kommer og forteller om prosjekt «Bolit for Velferd Innlandet» klokka 13:00-13:45
 - Pause
 - Saker: kl. 14:00 – 15:00
 - SØIPR justert budsjett 2024 / Årsregnskap 2023 / Årsmelding 2023
 - Samarbeidsavtale og medlemskap SØIPR – Innlandet Fylkeskommune
- Regionale oppvekstdagen – er sendt en invitasjon. Diskusjon rundt hvem som bør delta fra kommunene.
- Info fra råd og utvalg – jernbaneforum (Mona Stormoen orienterte) – Sykehussaken (Linda Otnes Henriksen orienterte)
- Sende epost til Bye I Fylkeskommunen – 27. Oktober. Tre kommuner har ikke anledning til å møte denne datoen.
- Info om status ved SØNH ved daglig leder og styreleder – egen sak i ekstraordinært styremøte tirsdag 15.10.24 klokken 07:45-08:30.

Lillian Skjærvik
Politisk leder

Leif Harald Walle
Daglig leder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.